

Sygn. akt XI W 10820/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Syta

Protokolant: Karolina Kowalczyk

w obecności oskarżyciela publicznego K. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 16 czerwca 2015 roku, 13 lipca 2015 roku oraz 18 sierpnia 2015 roku

w postępowaniu zwyczajnym

sprawy **D. M.**

syna S. i E. z domu F.

urodzonego dnia (...) w O.

obwinionego o to, że:

w dniu 19 listopada 2014 r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc Prezesem Zarządu firmy (...) Sp. z o.o. - właściciela pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...) wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 20.08.2014r. o godzinie 23.41 na ul. (...) na wysokości adresu (...) w W.

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw

orzeka:

I. obwinionego D. M. – w granicach zarzutu – uznaje za winnego tego, że w dniu 19 listopada 2014r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc użytkownikiem pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi z art. 78 ust. 4 oraz art. (...) ust. 3 pkt 7 ustawy Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. Z 2012r., poz. 1137 ze zm.), nie wskazał na żądanie uprawnionego organu Straży Miejskiej komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 20.08.2014r. o godzinie 23.41 na ul. (...) na wysokości adresu (...) w W., który to czyn kwalifikuje jako wykroczenie z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje go, zaś na podstawie art. 96 § 1 kw w zw. z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw wymierza obwinionemu karę grzywny w wysokości 300 (trzysta) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw, art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt XI W 10820/14

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 sierpnia 2014 roku o godz. 23:41 przy ul. (...) na wysokości adresu ul. (...) w W., za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości – MultaRadar CD, zostało wykonane zdjęcie pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego znakiem drogowym B-33 „ograniczenie prędkości do 50 km/h” przekraczając dozwoloną prędkość o 29 km/h, czym dopuścił się popełnienia wykroczenia z art. 92a kw.

Na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalono, iż właścicielem w/w pojazdu jest firma (...) Sp. z o.o., (...)-(...) W., ul. (...). Następnie do ustalonego właściciela pojazdu wysłano wezwanie wraz z formularzami oświadczeń o wyrażeniu zgody na ukaranie mandatem karnym za popełnienie wykroczenia z art. 92a kw, bądź do wskazania kierowcy, który prowadził pojazd w dniu popełnienia czynu oraz formularz oświadczenia o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu karnego w przypadku niewskazania osoby kierującej pojazdem.

W imieniu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. odpowiedzi udzielił jej prezes D. M., który oświadczył, iż przedmiotowy pojazd pozostaje w użytkowaniu kilku kierowców i Spółka nie dysponowała informacjami, kto kierował pojazdem w momencie wskazanego w otrzymanym wezwaniu naruszenia ze względu na dużą ilość potencjalnych użytkowników oraz upływ czasu od momentu powstania zdarzenia.

W kolejnym piśmie skierowanym do Straży Miejskiej, obwiniony oświadczył, iż w dniu 20 sierpnia 2014 roku firmowe auto S. (...) o nr rej. (...) zostało powierzone w użytkowanie jemu z możliwością powierzenia osobom trzecim, których to osób obwiniony nie wskazał.

Do ustalonego użytkownika pojazdu, D. M., wysłane zostało wezwanie do osobistego stawiennictwa w siedzibie Straży Miejskiej (...) W.. D. M. zgłosił się do siedziby Straży Miejskiej na ul. (...) w W. w dniu 19 listopada 2014 roku. Podczas przesłuchania odmówił przyjęcia mandatu karnego kredytowanego w wysokości 300 zł za wykroczenie z art. 96 § 3 kw.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

III. notatek urzędowych (k. 1-3, 15);

IV. wezwania (k. 4);

V. pism obwinionego D. M. (k. 5, 8);

VI. danych z C. (k.56-59);

VII. częściowych wyjaśnień obwinionego D. M. złożonych w trakcie postępowania sądowego oraz w postępowaniu wyjaśniającym (k. 12v – 13).

Obwiniony D. M. w postępowaniu przed Sądem nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, iż nie okazano mu wydruku zdjęcia z fotoradaru. Nadto, wskazał, iż do pojazdu miały dostęp inne osoby współuczestniczące w realizacji kontraktu, przykładowo firmy podwykonawcze. Obwiniony przyznał także, że samochód w dniu 20 sierpnia 2014 r. był powierzony właśnie jemu, jednakże klucze do pojazdu leżały na wierzchu i mógł je wziąć każdy, a Spółka nie prowadziła odpowiedniego rejestru udostępniania pojazdu.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego w części, w której potwierdził on fakt, iż był w dniu 20 sierpnia 2014 r. użytkownikiem pojazdu marki S. o nr rej. (...). Są one potwierdzone innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie, tj. pismem obwinionego z dnia 15 października 2014 r. (k. 8) oraz wyjaśnieniami złożonymi przed tutejszym Sądem w dniu 18 sierpnia 2015 r.

Sąd odmówił natomiast waloru wiarygodności wyjaśnieniom obwinionemu w zakresie w jakim twierdził, iż nie jest w stanie wskazać, komu powierzył pojazd do kierowania w dniu 20 sierpnia 2014r., uznając je za przyjętą linię obrony zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Linia obrony obwinionego sprowadza się bowiem do twierdzenia, iż w spółce nie jest prowadzony odpowiedni rejestr udostępniania pojazdu i pojazd mógł wziąć sobie każdy, zarówno ze Spółki, w której obwiniony jest Prezesem zarządu, jak i z firm podwykonawczych.

Ponadto za podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych Sąd przyjął materiał dowodowy ujawniony w trybie art. 76 § 1 kpw w postaci: notatek urzędowych (k. 1-3, 14, 15), wezwania (k. 4), danych z C. (k. 56-59), oraz pism obwinionego skierowanych do Straży Miejskiej (k. 5, 8). Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich prawdziwości ani autentyczności, Sąd natomiast z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd uznał również za wiarygodne nagranie umieszczone na płycie CD (k. 35). Na nagraniu znajduje się zdjęcie samochodu o numerze rejestracyjnym (...).

Zgodnie z treścią art. 96 § 3 kw karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. W świetle art. 96 § 3 kw oraz art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym na obwinionym jako użytkowniku pojazdu ciąży obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw. Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (S. R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Stosownie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 kw, w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniony nie wykazał aby spełnione zostały powyższe przesłanki wyłączające odpowiedzialność z art. 96 § 3 kw.

Zdaniem Sądu użytkownik samochodu ma obowiązek jego zabezpieczenia i ewentualnego udostępniania innym osobom w sposób kontrolowany. Podkreślić należy, że ustawodawca nawet w przypadku użycia pojazdu wbrew woli i wiedzy użytkownika przez nieznaną mu osobę, warunkuje zwolnienie go od odpowiedzialności wykazaniem, iż nie mógł temu zapobiec. Krąg osób korzystających z pojazdu użytkowanego przez obwinionego był, w ocenie Sądu, ograniczony i obwiniony musiał wiedzieć jakie osoby korzystają z jego pojazdu. W tych okolicznościach stwierdzenie obwinionego, iż nie może wskazać z całą pewnością, kto prowadził należący do niego pojazd w dniu 20 sierpnia 2014 roku nie mogło go uwolnić od odpowiedzialności za wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Wypada dodać, iż wypełnieniem obowiązku z art. 78 ust. 4 powołanej ustawy byłoby także wskazanie kilku osób mogących korzystać z pojazdu (np. w przypadku, gdyby użytkownik pojazdu udostępnił go wszystkim pracownikom zatrudnionym w tej samej Spółce). Sąd podziela stanowisko doktryny, iż wykonaniem powyższego obowiązku będzie wskazanie alternatywnie osoby, która mogła kierować pojazdem w oznaczonym czasie, co może mieć miejsce wówczas, gdy kilku domowników (w niniejszej sprawie pracowników) korzysta z pojazdu, a klucze do niego znajdują się w miejscu dostępnym dla nich wszystkich (por. Komentarz Ryszarda A. Stefańskiego do art. 78 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, LEX). Należy bowiem zauważyć, że obowiązek użytkownika pojazdu ogranicza się do wskazania osoby która miała prawo do korzystania z jego pojazdu w określonym czasie, a nie wskazania konkretnej osoby, która dopuściła się wykroczenia drogowego (np. przekroczyła prędkość). Nie jest bowiem wykluczone, iż osoba której

użytkownik powierzył swój pojazd, powierzyła go następnie innej osobie, z którą użytkownik nie miał już żadnego kontaktu. Biorąc zatem powyższe pod uwagę, w ocenie Sądu, brak jest jakichkolwiek przesłanek zwalniających obwinionego z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego mu czynu.

Sąd zmienił opis czynu ustalając, że D. M. jako użytkownik pojazdu marki S. o numerze rejestracyjnym (...) nie wskazał osoby, której go powierzył w dniu 20 sierpnia 2014r. Ponadto Sąd sprecyzował, że obowiązek wskazania, komu obwiniony powierzył pojazd do kierowania wynika z art. 78 ust. 4 oraz art. 129b ust. 3 pkt 7 ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz, że uprawnionym organem jest Straż Miejska, która ujawniła wykroczenie.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. Zgodnie zaś z art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że D. M., będąc użytkownikiem pojazdu marki S. o nr rej. (...), wbrew ustawowemu obowiązkowi nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej, komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 20 sierpnia 2013 roku i w ten sposób wyczerpał wszystkie znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Obwiniony jest osobą pełnoletnią i nie zachodziły wątpliwości odnośnie jego poczytalności. W świetle zebranego materiału dowodowego jego wina nie budzi żadnych wątpliwości. W przedmiotowej sprawie wezwanie od Straży Miejskiej zostało skierowane do obwinionego w stosunkowo krótkim czasie od daty zdarzenia, co w ocenie Sądu umożliwiło mu ustalenie, kto w tym dniu użytkował samochód, a ponadto właścicielem pojazdu jest Spółka, w której obwiniony pełni funkcję Prezesa Zarządu, co nie zwalniało obwinionego od prowadzenia odpowiedniego rejestru udostępniania pojazdu. Nadto obwiniony sam przyznał w piśmie z dnia 15.10.2014r. (k. 8) oraz w trakcie składania wyjaśnień przed Sądem, iż przedmiotowy pojazd był powierzony jemu w użytkowanie w dniu ujawnienia wykroczenia. Obwiniony miał zatem świadomość, w czyjej dyspozycji pozostawał samochód, a nieudzielenie odpowiedzi na wezwanie było celowym działaniem mającym na celu uniknięcie odpowiedzialności za ujawnione wykroczenie drogowe.

Biorąc zatem pod uwagę całokształt materiału dowodowego Sąd nie miał wątpliwości, że obwiniony popełnił zarzucany mu czyn i skazując go za ten czyn wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 złotych. Wymierzając karę Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy oraz jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów niniejszej sprawy. Sąd wziął pod uwagę wartość naruszonego dobra w postaci porządku w komunikacji. W ocenie Sądu kara w takiej wysokości sprawi, że obwiniony wyraźnie uświadomi sobie ciężący na nim obowiązek z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym i będzie się w przyszłości wywiązywał z tego obowiązku, jak też stosował do przepisów ruchu drogowego. Taka kara, zdaniem Sądu, będzie miała pozytywny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych w omawianym zakresie. Ponadto, w ocenie Sądu, kara taka będzie możliwa do spełnienia przez obwinionego a jej wysokość nie jest nadmierna. Orzeczona kara spełni ponadto swoje cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 30 (trzydzieści) złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).